

Onderwerp Maatschappelijk Akkoord, sociale inclusie.
Ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	312713-2024
Datum	20-11-2024	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Graag willen wij u informeren over de voortgang van het *Maatschappelijk Akkoord, Sociale inclusie in het onderwijs* (MA). Deze brief is in navolging op voorgaande collegebrieven, een ‘benen op tafel’ raadsessie in ’20 en een meningsvormende raadsessie in oktober ’23 (kenmerken: 298273-2023, 146375-2023, 451038-2020). Met deze brief praten wij u bij over de ontwikkelingen van het MA, de stand van zaken met betrekking tot de huidige uitvoeringsagenda (2024) en de inhoud van de concept uitvoeringsagenda 2025/2026.

We willen dat ieder kind de beste kansen krijgt om zich te ontwikkelen. Samen met partners blijven we in gesprek over onderwijssegregatie en kansen(on)gelijkheid in het onderwijs en de kinderopvang. We hebben de afgelopen jaren geleerd dat deze onderwerpen langdurig onze gezamenlijke aandacht verdienen. Daarom hebben we het MA verlengd tot 2040, waarbij we iedere 4 jaar de visie herijken.

Organisatie en ontwikkeling:

Coalitiepartners van het MA zijn verenigd in de Sociale Inclusie Coalitie (SIC): vertegenwoordigers van deelnemende organisaties nemen deel aan de SIC-bijeenkomsten om elkaar te informeren, inspireren en lastige kwesties ter tafel te brengen. Besluitvorming vindt plaats in het Breed Besturenoverleg Onderwijs (BBO). Hier stellen we de uitvoeringsagenda vast.

We vinden het belangrijk om goed te kunnen monitoren zodat we de juiste dingen blijven doen. Hiervoor ontwikkelen we naast een segregatiemonitor (waarover uw raad separaat geïnformeerd is) een stappenplan voor een goede evaluatie met de partners. Tijdens deze evaluatie bespreken we samen *hoe* de interventies bijdragen aan de doelen van de uitvoeringsagenda. Hierdoor leren we van elkaar welke factoren

werkzaam zijn en welke belemmerend werken. We hopen hier vanaf volgend jaar mee te gaan werken.

Uitvoeringsagenda 2024:

De uitvoeringsagenda van het MA is samengesteld en ontwikkeld door de coalitiepartners en vastgesteld in het BBO. Er staan 17 onderwerpen op de uitvoeringsagenda 2024, waarvan een aantal is geborgd in de Onderwijsagenda, zoals de Voor- en Vroegschoolse Educatie, de brugfunctionaris, onderwijshuisvesting, groene schoolpleinen en de Verlengde Schooldag. Hieronder geven we van alle initiatieven de huidige stand van zaken. Daarbij beginnen we bij het jongste kind, en houden we de volgorde aan zoals in de MA agenda 2024 is vastgesteld.

1. Het versterken van de toegang van voorzieningen voor ouders en kinderen:

Om kinderen zo vroeg mogelijk in beeld te hebben en - indien nodig - toe te kunnen leiden naar VVE, versterken we de toegang tot de jeugdgezondheidszorg (JGZ), de Huiskamers waar ouders elkaar kunnen ontmoeten, en de kinderopvang. In de noordelijke wijken loopt in het kader van het project JoKi (SPUK Jonge kind) de proef gratis kinderopvang voor kinderen vanaf 0,5 jaar, is er extra inzet voor de Huiskamers, en is er uitbreiding van contactmomenten met JGZ. Het project JoKi is ook opgenomen in het Uitvoeringsprogramma van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV).

2. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE):

Peuters kunnen naar de VVE. Er is voldoende aanbod in alle wijken. De netwerkpartners organiseren activiteiten om peuters toe te leiden naar de VVE. Het VVE aanbod is van hoge kwaliteit zodat de peuters goed worden toegerust om een goede start te maken op de basisschool. Er is een overdrachtsformulier ontwikkeld dat aansluit bij de Uniforme Afspraken (zie onder 4). In het kader van de Pilot JoKi (SPUK het jonge kind) voeren we een aantal activiteiten uit om de toeleiding naar VVE te bevorderen. Deze pilot loopt tot en met 2025. Hieronder vallen ook de activiteiten gratis proef kinderopvang, voorschoolse brugfunctionaris (zie onder 7) en de inzet van onderwijsassistenten in groep 1 en 2 (zie onder 5).

3. De samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en jeugdhulp:

Om een positieve ontwikkeling van kinderen op zowel sociaal-emotioneel als educatief niveau te stimuleren, het onderwijs van de leerlingen te verbeteren en voortijdig schoolverlaten en thuiszitten te helpen voorkomen, krijgen professionals (pedagogisch medewerkers van de kinderopvang, leerkrachten en intern begeleiders in het onderwijs) extra ondersteuning voor consultatie en advies van een PO/voorschoolse WIJ-medewerker. Doel van de inzet is vroegtijdig problemen te signaleren en de vraag naar (individuele) specialistische jeugdhulp terug te dringen. Ook ondersteunt de PO/WIJ-medewerker kinderen en ouders en organiseert waar nodig aanvullende ondersteuning of hulp.

4. Uniforme Afspraken informatievoorziening en procedure aanmelding primair onderwijs:

De notitie 'Uniforme afspraken informatievoorziening en procedure aanmelding PO' is vastgesteld. Alle partners werken mee aan de informatievoorziening voor ouders en bijna alle partners werken volgens deze uniforme afspraken met dezelfde regels voor aanmelden, plaatsen en inschrijven van 4-jarigen. Dit zorgt voor meer transparantie,

eerlijkheid en kansengelijkheid voor kinderen en ouders. In deze notitie hebben we de volgende voorrangscriteria opgenomen:

Voorrangscriteria:

1. Broertje of zusje is reeds ingeschreven op dezelfde school.
2. De school behoort tot de 3 dichtstbijzijnde scholen t.o.v. het woonadres van het kind (dit zijn de zogenaamde 'voorrangsscholen').
3. a. Het kind heeft een VVE indicatie
of
b. Het kind gaat vanaf 2,5 jaar, minimaal 2 dagdelen (8 uur) naar de opvang van het IKC.
4. Kind woont in de gemeente Groningen.
5. Kind woont buiten de gemeente Groningen.

Er is een klankbordgroep samengesteld van schooldirecteuren, managers kinderopvang en ouders. Hierin zijn onderzoeksvragen besproken, een advies geformuleerd en vervolgstappen afgesproken. Het besluit hierover is vastgesteld in het BBO van 30 september. We hebben afgesproken om na een jaar samen met de klankbordgroep deze afspraken te evalueren.

De gemeentelijke website met informatie voor ouders over de aanmeldprocedure is geactualiseerd en getoetst door de klankbordgroep en schoolbesturen. Middels de online scholenkaart kunnen ouders zich oriënteren op scholen in de eigen woonwijk.

We hebben twee brieven aan ouders ontwikkeld:

- Ouders van éénjarigen ontvangen een brief met informatie over de kinderopvang en peuterspeelzalen en algemene informatie over de aanmeldperiode basisonderwijs.
- Ouders van driejarigen krijgen een brief met specifieke informatie over de aanmeldprocedure, een QR-code naar de webpagina 'Aanmelden basisschool' van de gemeente met scholenkaart en informatie over de kinderopvang.

De infographics voor ouders en professionals over de aanmeldprocedure zijn klaar om verspreid te worden. De afdeling Communicatie heeft een communicatieplan opgesteld dat in november '24 wordt uitgerold. Ook willen we ouders proactief gaan informeren.

Uw raad vroeg eerder om een uniform aanmeldsysteem. Dit was een van de onderzoeksvragen waar de klankbordgroep zich over heeft gebogen. Een dergelijk systeem wordt nu niet gedragen. De klankbordgroep concludeert dat de urgentie en het draagvlak hiervoor op dit moment niet groot genoeg zijn. Ze adviseert om de ervaringen in het voortgezet onderwijs af te wachten en dan opnieuw te overwegen. De onderwijsbesturen hebben dit advies overgenomen.

In totaal zijn er 14 schoolbesturen in de gemeente Groningen. Daarvan doen 45 scholen mee aan de Uniforme Afspraken en 8 scholen niet.

Schoolbesturen die meedoen aan de Uniforme Afspraken zijn O2G, VCOG, KOC Groningen, Stichting Baasis, Stichting Primenius, Ommeriek, Nicolaas-Stichting,

De schoolbesturen die zich niet (volledig) conformeren aan dit beleid zijn de Groningse Schoolvereniging, Vrije Scholen Athena, Noorderbasis en Reformatorisch Onderwijs Noord Nederland. Deze besturen zullen zeer gedeeltelijk de geformuleerde voorrangscriteria hanteren. Tot nu toe hanteert alleen Widar Vrijeschool een wachtlijst. Zij overwegen, conform de procedure, bij overaanmeldingen te loten. De andere drie besturen hebben geen overaanmeldingen.

5. Inzet van een onderwijs assistent in groep 1 en 2:

Vanaf schooljaar 2024 zijn we in de noordelijke wijken gestart met het inzetten van onderwijsassistenten in groepen 1 en 2. Doel hiervan is het creëren van een soepele overgang van de kinderopvang naar het basisonderwijs en een doorgaande ontwikkellijn te ondersteunen. (zie ook 2). Deze interventie is onderdeel van het project JoKi (SPUK Jonge kind).

6. Uitgangspunten Maatschappelijk Akkoord:

In 2024 stellen we uitgangspunten op en nemen deze mee in de uitvoeringsagenda 2025-2026. In 2025 organiseren we de 3e editie van de tweejaarlijkse Onderwijsconferentie. De uitgangspunten zijn:

- We onderschrijven de tekst van het MA en de uitgangspunten.
- We organiseren één keer per twee jaar een Onderwijsconferentie.
- Afspraken rondom taalgebruik – zoals het benoemen van de onderwijssoort en het vermijden van ‘hoger/lager’ en ‘praktisch/theoretisch’. Ook gebruiken we ‘overstappen’ in plaats van ‘opstromen’ of ‘afstromen’.
- Blijvende reflectie op eigen rol en impact om gelijke kansen te bevorderen.
- Afspraken over selectie en betrekken van partners van het MA: partners zitten in het BBO.
- Afspraken over communicatie: we houden elkaar op de hoogte van interessante ontwikkelingen en spreken elkaar aan over gelijke kansen.
- Aanvragers van subsidie voor groene schoolpleinen krijgen als MA partner voorrang.

In de uitvoeringsagenda 2025-2026 zullen de uitgangspunten zélf niet meer als zelfstandig onderwerp op de agenda staan, maar worden de gemaakte afspraken over de uitgangspunten integraal opgenomen in het Akkoord.

7. De brugfunctionaris:

Ongeveer 20 scholen hebben inmiddels een brugfunctionaris, zowel op het PO als op het VO (3). Aanvullend is men na de zomervakantie gestart met de inzet van de brugfunctionaris in voorschoolse voorzieningen (zie ook onder 2). De taken van een voorschoolse brugfunctionaris zijn echter anders - zij zullen voornamelijk kinderen gaan werven voor VVE.

8. Vriendschapsscholen:

Hierbij gaan scholen met een verschillende leerling-populatie een samenwerking aan, waarbij uitwisselingen plaatsvinden om leerlingen met elkaar in contact te brengen.

Vriendschapsscholen is niet apart opgenomen in het pedagogisch wijkplan van Beijum, maar scholen werken vanuit hetzelfde gedachtengoed samen in bijvoorbeeld de verlengde schooldag (VSD), het theaterproject 'De bende van Beijum,' het gezamenlijk organiseren van een sportdag of een Ketí Kotí-viering.

9. Roots of Empathy:

Dit van oorsprong Canadese project heeft als doel het bevorderen van de sociale en emotionele competenties van kinderen. Het project is op twee basisscholen uitgevoerd, maar krijgt geen vervolg omdat het project niet kan worden aangepast aan de Nederlandse eisen van de gebruikers.

10. School als ontmoetingsplaats:

Een goede gebiedsgerichte samenwerking draagt bij aan kansengelijkheid voor kinderen/jongeren. Helpend hierbij is het maken van pedagogische wijkplannen Positief Opgroeien. Alle noordelijke wijken hebben een pedagogisch wijkplan Positief Opgroeien en deze zijn gedeeld met partners.

11. Brede brugklassen:

Meerdere scholen in de gemeente Groningen bieden een brede brugklasperiode aan. Het is aan het onderwijs of en hoe dit vorm te geven. Per school kan dus het aanbod en inrichting ervan verschillen. De Simon van Hasselt-school heeft ervaringen gedeeld en de Hanze heeft een vijftal belangrijke onderzoeken voor het voetlicht gebracht. De Hanze heeft de 'Overgangen' als centraal thema voor onderzoek vastgesteld voor de komende jaren. Uw raad heeft inmiddels een motie aangenomen rondom dit thema waar we met de schoolbesturen mee aan de slag gaan.

12. Onder- en over advisering:

In samenwerking met de Hanzehogeschool en het Samenwerkingsverband VO zal dit onderwerp terugkomen in de uitvoeringsagenda 2025-2026.

13. Onderwijshuisvesting:

De gemeente Groningen heeft samen met de schoolbesturen voor het (speciaal) basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs geactualiseerd. Het Scholenplan Gro Up 2024-2039 is in mei 2024 vastgesteld. We sturen met dit plan niet alleen op de fysieke kant van de onderwijshuisvesting, zoals de capaciteit en kwaliteit van de gebouwen, maar ook op het vergroten van de kansengelijkheid, het tegengaan van de (onderwijs)segregatie en het behalen van de doelstellingen uit de onderwijsagenda.

14. Groene schoolpleinen:

Groene schoolpleinen dragen bij aan een gezonde school- en leefomgeving voor kinderen. Voor het budgetjaar 2024 gaan we (net als de afgelopen jaren) het volledige budget benutten. Er zijn 7 aanvragen ingediend. Daarvan zijn 5 kansrijk om subsidie te krijgen. Aanvragers zijn allemaal MA partner. Een groen schoolplein draagt bij aan goede mogelijkheden voor buitenlessen en de gezondheid van kinderen.

15. Pilot huiswerkbegeleiding:

Er wordt gestreefd naar een (niet commercieel) aanbod van huiswerkbegeleiding voor kinderen en jongeren die dat echt nodig hebben. Het onderwijs is ook de toegang tot de huiswerkbegeleiding; het onderwijs bepaalt welke leerling gebruik kan maken van

de huiswerkbegeleiding. Daarbij hanteert het onderwijs in principe het hebben van een Stadspas (120% van de bijstandsnorm) als inkomensnorm. We delen informatie over huiswerkbegeleiding. In 2024 is er een aanbod van leerondersteuning bijv. door Vinkhuyswerk, zowel voor PO als op VO. Daarnaast organiseren scholen ook zelf mogelijkheden voor huiswerkbegeleiding.

16. Schoolkosten:

Scholen zorgen ervoor dat elk kind mee kan doen. Elke school vermeldt vanaf 1 augustus 2021 expliciet in de schoolgids en op de schoolwebsite dat het niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage niet leidt tot het uitsluiten van leerlingen van deelname aan activiteiten. Schoolbesturen willen verder met elkaar in gesprek om oneerlijke concurrentie tegen te gaan en gelijke kansen te bevorderen.

17. De Verlengde Schooldag (VSD):

Sinds 2020 zetten we actief in op de ontwikkeling van de VSD. Inmiddels doen er 33 scholen mee aan de VSD, en nog eens 4 scholen bevinden zich in een oriënterende fase. Binnenkort wordt u hier middels een separate brief over geïnformeerd. De VSD is ook een belangrijk onderwerp binnen het NPLV (Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid) en Nij Begun.

Uitvoeringsagenda 2025-2026:

De uitvoeringsagenda voor de kalenderjaren 2025 en 2026 wordt deze periode samengesteld. Deze willen we op 25 november ter vaststelling voorleggen aan het BBO. In deze concept agenda staan naast de uitgangspunten van het Maatschappelijk Akkoord de volgende 11 onderwerpen. Deze onderwerpen zijn dus nog onderwerp van gesprek met de partners:

- Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE);
- Basis jeugdhulp in de kinderopvang en het onderwijs;
- Uniforme Afspraken informatievoorziening en procedure aanmelding PO;
- Brugfunctionaris;
- Doorgaande ontwikkellijn (o.a. onderzoeken overgangen, brede brugperiode en onder- en overadvisering);
- Onderwijshuisvesting;
- Groene schoolpleinen;
- Huiswerkbegeleiding;
- Schoolkosten;
- Verlengde Schooldag (VSD);
- Evaluatie en monitoring MA en uitvoeringsagenda.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Mirjam van 't Veld

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.